

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 3787
Tarih : 30.09.2019

19315

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Sağlık Bakanlığı 2011 yılında kanser hastalığının ortalamanın üstünde olduğu Kocaeli, Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli bölgesi ile kıyaslama bölgesi olarak seçtiği Antalya ilini kapsayan geniş bir halk sağlığı araştırması başlattı. Araştırma 16 farklı alt projeden oluşuyordu. Gıda ve su alt projesi kapsamında binlerce örnek alınıp Bülent Şık'ın yöneticilerinden olduğu Akdeniz Üniversitesi Gıda Güvenliği ve Tarımsal Araştırmalar Merkezi'nde analiz edildiğinde, 16 ayrı alanda yapılan kapsamlı çalışmalardan elde edilen sonuçlar korkunç bir halk sağlığı riskinin olduğunu açığa çıkardı. 2015 yılındaki araştırmanın sonuçları Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanmayınca, araştırmanın içinde yer alan ancak Barış Bildirisi'ne imza attığı için söz konusu araştırma dâhil tüm projelerden uzaklaştırılan Bülent Şık, elindeki verileri inceleyerek bilim insanı sorumluluğuyla halkın nasıl bir tehditle karşı karşıya olduğuna ilişkin bilimsel verileri Nisan 2017 tarihinde *Cumhuriyet* gazetesinde yayınlayınca hakkında derhal soruşturma başlatılarak, göreve ilişkin bilgilerin açıklanması suçundan 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Araştırma, köy ve mahalle bazında binlerce yerleşim bölgesinden hane bazında yapılan bu çalışmalara çevresel ortamlardan alınan örnekleri kapsayan geniş bir çalışmayı kapsamaktadır. Araştırmanın amacı çevresel ortamlardaki kanserojen madde kirliliğinin ne düzeyde olduğunu ve o bölgelerde yaşayan insanların soludukları hava, içtikleri su, yedikleri gıdalarla bünyelerinde kansere neden olan kimyasal maddeleri alıp almadıklarını belirlemektir.

Çalışmada toprak, su, gıda, hava, atık su ve Saroz, İzmit, Antalya körfezindeki deniz suyu ile kabuklu deniz canlıları ile balıklarda kansere yol açan kimyasal maddelerin kalıntıları, yüksek gerilim hatlarından doğan kanser riski, atık su arıtma tesislerinden deşarj edilen su ve akarsuların dip çamurları analizi, havadaki toz parçacıklarına yapışan ve solunum yoluyla bünyemize aldığımız kanserojen kimyasalların araştırılması gibi çok spesifik araştırmalar yapıldı.

Araştırmada, binlerce hanede yapılan anket ve tarama çalışmaları ile ailelerin soy geçmişlerinde kanser vakalarının görülüp görülmediği, aynı hanelerde yaşayan insanların vücutlarından alınan örneklerde ağır metal ve eser elementlerin bulunup bulunmadığı da analiz edilerek, aynı bölgelerden alınan hava, toprak, yeraltı ve yerüstü suları, çeşitli gıda örneklerinde kanserojen kimyasal maddelerin ne düzeyde bulunduğu araştırılması yapıldı.

Yine araştırma kapsamında 1440 tane farklı su örneği üzerinden arsenik, kurşun, civa, alüminyum, demir, bakır gibi 26 tane toksik elementin araştırması yapıldı. Bunlar içinden sadece arsenik, kurşun ve alüminyum olup olmadığı tespit edilirken, Kırklareli, Edirne, Tekirdağ ve Kocaeli'ndeki arsenik, kurşun ve alüminyum kirliliğini, ağır sanayinin olmadığı Antalya'yla kıyasladığımızda anormal bir fark olduğu tespit edildi. Antalya'da 569 farklı noktadan alınan su örneklerinden 20 tanesinde tespit edilebilir arsenik kalıntı bulunurken Ergene havzasından alınan 764 su örneğinin 316'sında arsenik tespit edildi! Kocaeli'nde 106 farklı yerleşim noktasından alınan örneklerin yüzde 9'u sınır değerini aşan miktarda olmak üzere yüzde 46'sında alüminyum içerdiği tespit edildi.

Her satırı kendi içinde önemli sonuçlar içeren kamuoyunda sıkça tartışılan Sağlık Bakanlığı'nca yürütülen söz konusu çalışmaların 2015 yılı sonu itibariyle bittiği ifade edilmesine rağmen sonuçları ve sonuçlarına ilişkin alınan ve alınması gereken tedbirler kamuoyu ile paylaşılmadığı gibi Tarım ve Orman Bakanlığı gibi ilgili bakanlıklar ve kurumların da bilgilendirilmediği iddia edilmektedir.

19015

Bu bağlamda;

- 1- Sağlık Bakanlığı'nın 2011-2015 yılları arasında yürüttüğü ve ana başlığı "Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli İllerinde Çevresel Faktörlerin ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi" olan araştırma projesi sonuçları ve alınması gereken tedbirler ile ilgili Bakanlığınıza herhangi bir talimat gönderilmiş veya bilgilendirme yapılmış mıdır?
- 2- Özellikle araştırmaya konu olan bölgelerde birçok gıda ürününde pestisit tespit edildiği iddia edilmektedir. Bu konuda Sağlık Bakanlığınca, Bakanlığınıza herhangi bir bilgilendirme yapılmış mıdır? Yapılmışsa bu bağlamda herhangi bir tedbir alınmış mıdır? Alınmışsa söz konusu tedbirler nelerdir?
- 3- Bakanlığınızca her yıl, bütün illeri kapsayan ve binlerce örnek üzerinden yapılan pestisit analizi kamuoyu ile neden paylaşılmamaktadır?